

Nordplan as
alos@nordplan.no

Lesja kommune
postmottak@lesja.kommune.no

Hamar, 11. februar 2024

Planprogram - detaljregulering for fjelluttak på Lesjaverk

Vi har følgende innspill til planarbeidet:

Vi er opptatt av å bevare naturgrunnet i Norge og Lesja. Naturen er vårt grønne gull, og har stor verdi i sin egenverdi.

Vi registrerer i utsendte dokumenter at det ønskes å regulere et nytt område for fjelluttak på Lesjaverk. Området tenkt til masseuttak er om lag 120 daa, og består i dag av skog. Vi er bekymret for konsekvenser av planene for naturmangfold, landskap, lokalmiljø og klima:

- I plandokumentene finner vi at ifølge Artsdatabankens kartløsning er det registrert Granmeis (sårbar) og Nubbestarr (nær truga) innenfor planområdet.
- Dette er et stort inngrep i lite berørt nærnatur på Lesjaverk. 120 dekar krater/170 dekar teig. Bare krateret utgjør da det samme som 120 hustomter på 1 dekar hver. Inntil 1,3 millioner m³ fast fjell skal tas ut. Med en økning på 1,5 - 1,6 ved utsprenging utgjør dette 200 000 lastebillass på 10 m³ hver ut av området, og like mange biler inn for å hente stein.
- Inngrepet vil gi et stort sår i naturen, og være irreversibelt.
- Trafikale forhold blir utfordrende ved av- og påkjøring fra/til E136 over gangvei.
- Støy, støv og rystelser m.m. i mange år framover. Negativt for lokalmiljø. Lesjaskogsvatnet og naturen rundt er et sentralt rekreasjonsområde for befolkningen, hyttefolk og tilreisende. Det må i tillegg utredes om dette vil påvirke villreinens leveområder.
- Elgtrekk er kjent gjennom området. Kommunen har uttalt at negativ påvirkning på vilttrekk skal søkes unngått. Dette blir en stor teig i den nordlige dalsiden på flere hundre meter på hver kant (fra riksvegen og oppover lia), som kommer i tillegg til hytteområder mellom Lesjaskogsvatnet og riksvegen.

Planforslaget med utvidelse av masseuttaket er ikke i samsvar med gjeldende arealdel i kommunen, og må utsettes til neste rullering av denne. Kommunene har et stort ansvar for å sikre langsiktig ivaretagelse av naturverdiene i landbruks-, natur - og friluftsområder (LNF). Store planendingsforslag må etter vårt syn behandles gjennom en helhetlig vurdering i forbindelse med rullering av arealplanen. Viktige tema vil være kommunens forpliktelser for

å ivareta naturmangfold, konsekvenser av tiltaket for landskap og klimagassutslipp, og en konkret vurdering av et reelt framtidig behov for masser i området. Behandling av forslag til nye tiltak som ikke er i samsvar med kommuneplanens arealdel gjennom separate reguleringsplaner og dispensasjonsbehandling, øker konfliktnivået mellom samfunnsinteressene og må unngås.

Vi ber også om at planarbeidet gjennomføres med fokus på arealnøytralitet, gjennom å gjenbruke allerede utbygde arealer fremfor å gjøre inngrep i mer natur, og dermed stanse arealforbruket. Arealnøytralitet handler om å være mer restriktive i arealplanleggingen for å unngå nye naturinngrep. Det skal ikke tas hull på nye områder uten å tilbakeføre et annet område, slik at summen blir null og vi stopper forbruket av natur.

Den globale naturavtalen inneholder flere mål og forplikter kommunene til en mer bærekraftig og arealnøytral arealplanlegging. Minst 30 prosent av land og hav på jorden skal bevares innen 2030, og 30 prosent skal restaureres. Det er også et mål at all natur skal forvaltes bærekraftig. Bakteppet for avtalen er dramatisk:

- Det internasjonale naturpanelet rapporterte i 2019 at menneskelig aktivitet har medført omfattende endringer i 75 prosent av miljøet på land. Tapet av naturmangfold akselererer, og flere arter er truet av utryddelse nå enn på noe annet tidspunkt i menneskets historie, ifølge rapporten. Av anslagsvis åtte millioner arter på kloden i dag er én million truet av utryddelse.

- FNs klimapanel rapporterte i fjor at det er umulig å bremse global oppvarming uten at naturødeleggelsene stoppes. De uttalte at mellom 30 og 50 prosent av verdens landområder, innsjøer og hav må få en beskyttelse.

Vi viser også til norsk rødliste for arter fra 2021, som er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut fra norsk natur. Denne viser at 2752 arter er truet av utryddelse. Arealendringer som rammer artene sine leveområder, er utvilsomt den viktigste trusselen for naturmangfoldet.

Med hilsen,
Naturvernforbundet i Innlandet
v/ leder Ole Midtun